

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D. v právní věci **žalobce: T. P. T.**, nar. „X“, státní příslušnost Vietnamská socialistická republika, t. č. bytem „X“, zastoupeného JUDr. Matoušem Jírou, advokátem se sídlem v Praze 1, ul. 28. října č. p. 1001/3, PSČ 110 00, proti **žalovanému: Ministerstvu vnitra, Odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem v Praze 7, ul. Nad Štolou č. p. 3, Poštovní schránka 21/OAM, PSČ 170 34, o **žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 9. 2015, č. j. OAM-357/ZA-ZA05-HA08-2015, E. č. „X“**,

t a k t o :

- I. Žaloba **se z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 7. 9. 2015, č. j. OAM-357/ZA-ZA05-HA08-2015, E. č. „X“, kterým mu žalovaný neudělil mezinárodní ochranu z důvodu nesplnění podmínek uvedených v ust. § 12, ust. § 13, ust. § 14, ust. § 14a a ust. § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Současně se žalobce domáhal, aby soud uložil žalovanému uhradit mu náklady soudního řízení.

V žalobě uvedl, že v rámci pohovoru vedeném k jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany mj. sdělil, že do České republiky přicestoval, když mu bylo 14 let za svým adoptivním otcem. Na území České republiky žil se svým otcem, bratrem a sestřenicí. Dále uvedl, že po návratu do Vietnamu by nemohl počítat s ničí pomocí a obává se následného vyšetřování vietnamskou policií v souvislosti s trestnou činností na území České republiky. Žalovaný přitom k obavám žalobce z návratu do Vietnamu pouze uvádí, že mu je známo, že je

zde dodržována obecná právní zásada *ne bis in idem*, i když není přímo zapracována ve vietnamském trestním zákoně, s tím, že dle dostupných informací údajně není znám případ, který by dodržování této zásady vyvracel. Toto tvrzení žalovaného však není ničím dle žalobce podloženo a žalobce považuje takový závěr za neodůvodněný a nepřezkoumatelný. Obavy žalobce jsou přitom pochopitelné a zcela důvodné, jelikož ani vietnamské trestné právní předpisy zásadu *ne bis in idem* negarantují. Nelze tedy vyloučit, že by k opětovnému trestnímu stíhání žalobce ve Vietnamu došlo, a tato obava žalobce je přitom zcela důvodná.

Dále žalobce namítl, že žalovaný se dále dostatečně nezabýval naplněním podmínky podle ust. § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, kdy je možno udělit doplňkovou ochranu v případě, že by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Rozhodnutí je z této části nepřezkoumatelné. Žalovaný se nezabýval pojmem „vážná újma“ tak, jak je definován v ust. § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, tedy z hlediska toho, že vycestování žalobce by bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, což dle rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 18. 12. 2008, sp. zn. 47 Az 63/2008, je zásadní pochybení. V případě žalobce by již samotným vycestováním z České republiky do Vietnamu, které by při neudělení mezinárodní ochrany musel žalobce podstoupit, došlo k porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod zakotvujících právo na respektování rodinného a soukromého života. Žalobce totiž má na území České republiky otce, bratra i sestřenici s povolenými pobyty. Žalobce do České republiky přicestoval jako dítě, a to především za svým adoptivním otcem, který ho následně vychovával. Žalobce má ke svému otci blízký vztah, stejně tak jak je mu blízká jeho sestřenice, s kterou i v současné době bydlí, i jeho bratr. Žalobce nechce opustit svou rodinu, jelikož ví, že i když má na území Vietnamu své biologické rodiče, nemůže od nich očekávat žádnou pomoc a tedy ani rodinné zázemí, které je pro žalobce velice důležité. Žalobce si je zároveň vědom, že opětovné získání víz do České republiky je i z důvodu jeho trestní minulosti téměř nemožné. Žalobce by byl tak navždy odloučen od své skutečné rodiny, což by hluboko zasáhlo do jeho soukromého a rodinného života. V důsledku extrateritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (viz např. rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2008, sp. zn. 5 Azs 46/2008) může navrácení cizince do země svého původu představovat vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Žalobce má za to, že v důsledku jeho vycestování z území České republiky a odloučení od své manželky (*pozn. soudu – žalobce je svobodný*) by bylo zasaženo do jeho soukromého a rodinného života, a tedy do jeho práva garantovaného výše uvedeným čl. 8 Úmluvy. Žalobce je přitom přesvědčen, že není naplněna žádná z podmínek čl. 8 odst. 2 Úmluvy, která by umožňovala státním orgánům zasahovat do práva žalobce. Požadavek na vycestování žalobce z území České republiky sice může být odůvodněn zákonem, není však odůvodněn žádnou z dalších podmínek, tedy nezbytností v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných. Žalobce byl sice na území České republiky pravomocně odsouzen, uložený trest ovšem řádně vykonal a polepšil se. Za spáchanou trestní činnost mu přitom nebyl soudem uložen trest vyhoštění, z čeho lze usuzovat, že jednání žalobce nebylo natolik závažné, aby mohlo představovat hrozbu pro národní nebo veřejnou bezpečnost nebo pro jiné osoby. Neexistuje tedy důvod, pro který by bylo možno žalobci upírat jeho právo na rodinný a soukromý život a Česká republika je právě naopak povinna toto právo, vyplývající z mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázaná, chránit.

Žalovaný spolu se správním spisem zaslal soudu i své písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl, aby soud žalobu pro nedůvodnost zamítl, když žalobce nesplňoval podmínky pro udělení mezinárodní ochrany.

K věci uvedl, že pouhé vycestování z území České republiky do země původu, z důvodu neudělení mezinárodní ochrany, bude v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, konkrétně s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, které zakotvuje právo na respektování rodinného a soukromého života, zásah do rodinného či soukromého života cizince ve výjimečných případech může představovat důvod pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. V případě žalobce se však o takovouto výjimečnou situaci nejedná. Biologičtí rodiče žalobce stále žijí ve Vietnamu, na území České republiky má adoptivního otce, sestřenici a nevlastního bratra. Pro úplnost žalovaný podotkl, že z žádosti o mezinárodní ochranu ani z pohovoru konaném následně k této žádosti nevyplývá, že by žalobce měl na území České republiky též manželku, jak uvedeno v žalobě. Navíc žalobcova žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána až po cca 12 letech života na území České republiky, a to v okamžiku, kdy mu byl ukončen jeho trvalý pobyt (dne 16. 5. 2013), přičemž po propuštění z odnětí svobody mu byl udělen výjezdní příkaz (do dne 2. 4. 2015), který neuposlechl a neodcestoval, což svědčí spíš o účelové snaze žalobce legalizovat svůj pobyt v České republice.

K námitce žalobce o neodůvodněném závěru žalovaného o obecném dodržování právní zásady *ne bis in idem* v zemi původu žalovaný podotkl, že tato právní zásada je zakotvena v několika mezinárodních dohodách, např. v Mezinárodním paktu o občanských a politických právech v čl. 14 odst. 7, Vietnam k této mezinárodní dohodě přistoupil dne 24. 9. 1982. Navíc ze zprávy od Mezinárodní organizace pro migraci z října 2012 vyplývá, že v případě návratu do země původu u navrátilců není požadován dokument obdobný výpisu z Rejstříku trestů. Žalovaný i nadále setrvává na závěru, že žalobcova obava z opětovného trestního stíhání v zemi původu za trestnou činnost spáchanou v České republice, nepředstavuje azylově relevantní důvod. K tomuto sám žalobce v pohovoru k jeho žádosti uvedl, že by ho ve Vietnamu za trest, který si již v České republice odseděl, neodsoudili znovu, ale obává se toho, že by mu vietnamská policie dělala problémy, předvolala by ho k pohovoru a zkoušela by na něj něco najít. Žalovaný se nedomnívá, že by při svém postupu porušil příslušná ustanovení správního řádu či zákona o azylu. V průběhu správního řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobce neuváděl žádné důvody, pro které lze udělit některou z forem mezinárodní ochrany.

O žalobě rozhodl soud v souladu s ust. § 51 odst. 1 věty druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť právní zástupce žalobce i žalovaný nevyjádřili do dvou týdnů o doručení výzvy svůj nesouhlas s takovým projednáním, takže se má za to, že souhlas udělili, když byli o tomto následku ve výzvě výslovně poučeni.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené ust. v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanovuje ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. a ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto

tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci nebyly zjištěny.

Předně je třeba uvést, že z judikatury správních soudů plyne, že při přezkumu rozhodnutí, které vychází toliko ze správního uvážení správního orgánu, soudy přezkoumávají, zda takové rozhodnutí bylo vydáno v řádném řízení. Byť je stanovení kritérií správního uvážení věcí správního orgánu a soudy do jejich obsahu zásadně nezasahují, musí tak soud učinit v případech, kdy dojde k překročení mezí správního uvážení (ust. § 78 odst. 1 s. ř. s.) stanovených mimo jiné i zásadami vyplývajícími z ústavního pořádku České republiky, jako je zákaz svévole a nepřipustné diskriminace, přiměřenost zásahu a další (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 – 38, a rozsudek téhož soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48, které jsou dostupné na www.nssoud.cz).

V tomto ohledu je nutné doplnit, že posuzování žádosti o udělení azylu se sestává z řady procesních a materiálních hledisek obsažených v zákoně o azylu, které je nutno vidět v jejich vzájemné provázanosti a také časové souslednosti. Povinností žadatele o azyl je tvrdit skutečnosti, na základě nichž mu má být azyl udělen. Toto tvrzení žadatele není možné nahradit žádným postupem žalovaného. Správní orgán totiž nejen nemůže, ale není ani povinen domýšlet azylově relevantní důvody, které žadatel o azyl ve skutečnosti neuplatnil, a poté o nich provádět rozsáhlé dokazování. V řízení o azylu je správní orgán povinen zjistit skutečný stav věci v rozsahu důvodů, které žadatel o azyl v průběhu řízení uvedl (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2005, č. j. 1 Azs 199/2004 – 50, dostupný na www.nssoud.cz). Řízení o udělení mezinárodní ochrany je totiž ovládáno dispoziční zásadou, což znamená, že zdůvodnění žádosti a základ pro spolehlivé zjištění skutkového stavu vytváří samotný žadatel svými tvrzeními. Je to právě on, kdo zná důvody, které jej vedly k opuštění země původu, a kdo může označit skutečnosti, které pocítuje natolik palčivě, že se odmítá vrátit zpátky do vlasti (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005 – 86, dostupný na www.nssoud.cz).

Uvedené tedy znamená, že v případě přezkumu správního uvážení je tento rozsah determinován nejen např. zákazem svévole, nepřipustné diskriminace atd., nýbrž i tím, jaké relevantní skutečnosti uvedl žadatel o azyl v předmětné žádosti, popř. v průběhu samotného azylového řízení.

Z předmětné žaloby ve znění jejího doplnění vyplývá, že žalobce je přesvědčen o tom, že žalovaný mu měl udělit mezinárodní ochranu popř. doplňkovou ochranu.

Podle ust. § 12 písm. a) zákona o azylu platí, že azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod.

V ust. § 12 písm. b) zákona o azylu je pak zakotveno, že azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální

skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle ust. § 13 odst. 1 zákona o azylu se v případě zvláštního zřetele hodném udělí rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle ust. § 12 nebo ust. § 14, azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu podle ust. § 12.

V ust. § 14 zákona o azylu je zakotveno, že pokud v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu dle ust. § 12, tak lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle ust. § 14b odst. 1 zákona o azylu se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Podle ust. § 14b odst. 2 téhož zákona se rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny rozumí manžel nebo partner osoby požívající doplňkové ochrany, svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let, rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle ust. § 2 odst. 14, nebo svobodný sourozenec osoby požívající doplňkové ochrany, který je mladší 18 let. Podle ust. § 14b odst. 3 citovaného zákona je předpokladem pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželů osoby požívající doplňkové ochrany trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci a předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny partnerovi osoby požívající doplňkové ochrany trvání partnerství před udělením doplňkové ochrany cizinci. A podle ust. § 14b stejného zákona platí, že v případě polygamního manželství, má-li již osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Z právě uvedeného tedy vyplývá, že doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není

ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště, přičemž za vážnou újmu ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu se považuje - mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, a za vážnou újmu ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu se považuje - vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.

Z obsahu správního spisu, který soudu předložil žalovaný je zřejmé, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany, a to dne 8. 4. 2015 z důvodu jeho snahy zůstat v České republice, neboť zde již 12 let žije, přivykl zdejšími poměrům, do Vietnamu se vrátit nechce. V České republice však byl odsouzen za distribuci drog na 6 let odnětí svobody, a proto se i z tohoto důvodu návratu do vlasti obává, že kvůli svému odsouzení v České republice, může být při svém návratu do Vietnamu předvolán k pohovoru na vietnamskou policii. Ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce uvedl, že je vietnamské národnosti, ateistou, dále že není a ani nikdy nebyl členem politické strany ani jiné organizace. Má základní vzdělání, je svobodný, jeho rodiče žijí ve Vietnamu, na území České republiky má adoptivního otce, který má české státní občanství, dále sestřenici, které byl udělen trvalý pobyt a nevlastního bratra, který má povolení k dlouhodobému pobytu. Z Vietnamu do České republiky odcestoval v březnu 2003 jako 14letý, za účelem sloučení rodiny se svým adoptivním otcem, poté na přelomu let 2008 a 2009 odcestoval do vlasti na tři měsíce, aby zde cestoval, pak se vrátil zpět do České republiky. Ve vlastnoručním prohlášení pak právě uvedené skutečnosti potvrdil a dodal, že mu nevyhovuje vietnamský režim, dlouho není v kontaktu se svými příbuznými ve Vietnamu, takže v případě návratu do vlasti nebude mít nikoho, kdo by mu pomohl.

Po zevrubném prostudování tvrzení žalobce, které uváděl ve své žádosti o mezinárodní ochranu a posléze ve správním řízení, dospěl soud k závěru, že žalobce neuvedl žádnou skutečnost, z níž by bylo možno dovodit, že by v zemi svého původu, tj. na Vietnamu, vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ust. § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Ve správním řízení přitom nebylo vůbec zjištěno, že by žalobce byl členem nějaké politické strany či organizace, přičemž žalobce sám výslovně uvedl, že se nikdy nijak neangažoval a ani nebyl vystaven jakémukoli jednání, které by mohlo být považováno za pronásledování. Tomuto závěru soudu o tom, že žalobci nesvědčí důvod pro udělení azylu ve smyslu ust. § 12 písm. a) zákona o azylu ostatně koresponduje skutečnost, že žalobce v žalobě výslovně nenamítal, že mu tento důvod svědčí. Navíc sám žalobce ve správním řízení výslovně uvedl, že nikdy nebyl členem žádné politické strany. Dále soud uvádí, že žalovaný legitimně uzavřel, že žalobci nesvědčí ani důvod pro udělení azylu ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. obava z pronásledování z důvodu jeho rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě jeho návratu do vlasti. Za azylově relevantní důvod ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu nelze považovat ani žalobcovu snahu legalizovat si svůj pobyt v České republice prostřednictvím mezinárodní ochrany.

Dále soud uvádí, že v daném případě žalovaný rovněž nepochybil, pokud v případě žalobce dovodil, že ten nesplňuje důvody pro udělení azylu dle ust. § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny. Při učinění tohoto závěru soud vycházel ze skutečnosti, že v průběhu správního řízení z jednotlivých výpovědí žalobce ani z výpisu elektronické evidence žadatelů

o mezinárodní ochranu na území České republiky nevyplynulo, že by v České republice byl udělen azyl některému z rodinných příslušníků žalobce ve smyslu tohoto ustanovení.

Ve vztahu k ust. § 14 zákona o azylu, které upravuje tzv. humanitární azyl, soud uvádí, že se jedná o výjimečný institut, neboť připadá v úvahu pouze tehdy, jestliže není zjištěn důvod pro udělení azylu podle výše citovaného ust. § 12, a to výlučně v případě hodného zvláštního zřetele (např. vysoký věk, zdravotní stav u osob zvláště těžce postižených nebo nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, apod.). Na udělení humanitárního azylu není právní nárok, nelze výlučně o něj podat žádost a správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení. Udělení humanitárního azylu podle ust. § 14 zákona o azylu je tedy na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. K tomu srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 – 38, který je publikován ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 301/2004 a také na www.nssoud.cz a také ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 – 72, který je publikován ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 375/2004 a také na www.nssoud.cz. Žalovaný správní orgán přitom v dané věci řádně zjistil a posoudil osobní situaci žalobce i stav v jeho zemi, jak vyplývá z obsahu správního spisu i z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Pokud sám z toho nedovodil důvody pro přiznání humanitárního azylu, je takové rozhodnutí v jeho pravomoci, zejména když žalobce žádné skutečnosti, z nichž by žalovaný mohl shledat důvody zvláštního zřetele hodné, v průběhu správního řízení ani posléze v řízení před soudem neuvedl. V daném případě má soud za to, že správní uvážení žalovaného spočívající ve volbě neudělení humanitárního azylu nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, bylo v souladu s pravidly logického posuzování a premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním způsobem.

Dále soud uvádí, že v daném případě žalovaný rovněž nepochybil, pokud v případě žalobce dovodil, že u žalobce nebyly splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu. Je tomu tak proto, že žalobce neuvedl a ani v rámci správního řízení nevyplynuly žádné skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit, že žalobci na základě nich hrozí v případě jeho návratu do Vietnamu vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Žalovaný se rovněž v žalobou napadeném rozhodnutí pečlivě zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě jeho návratu do vlasti nebezpečí mučení či nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, přičemž dle názoru soudu žalovaný zcela správně v tomto směru uzavřel s poukazem na dostupné zprávy o Vietnamu, které jsou součástí správního spisu, že tomu tak v případě žalobce rozhodně není a soud se s tímto jeho závěrem ztotožnil. Soud na tomto místě směrem k žalobci zdůrazňuje, že pokud bude dodržovat platné zákony země, tak mu žádné problémy v zemi původu ze strany vietnamských státních orgánů nehrozí.

Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný se zabýval i případným udělením doplňkové ochrany dle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu pro skutečnost, zda žalobci v zemi původu nehrozí vážné nebezpečí z důvodu mezinárodního či vnitřního konfliktu. Žalovaný neshledal naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany ani z těchto důvodů, přičemž soud se s jeho závěrem v tomto směru ztotožnil s ohledem na výše dostupné informace o panujících poměrech ve Vietnamu, kde neprobíhá žádný ozbrojený konflikt mající charakter totálního konfliktu, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu ve smyslu ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dále nelze nezmínit, že

z informací o žalobcově zemi původu nevyplývá, že by vietnamskému státnímu příslušníkovi v případě podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v cizí zemi hrozilo po návratu ze zahraničí mučení, ponižující zacházení či trest. Navíc je rovněž třeba podotknout, že žádné orgány České republiky neposkytují žádným orgánům Vietnamu informace o tom, kdo zde požádal o udělení mezinárodní ochrany, a proto i v tomto směru jsou případné žalobcovy obavy neopodstatněné.

Ani žalobcovy obavy z opětovného trestního stíhání při návratu do Vietnamu za trestnou činnost spáchanou v České republice (distribuce drog), za níž žalobce vykonal nepodmíněný trest odnětí svobody, nepředstavuje azylově relevantní důvod. Již žalovaný v tomto směru správně poznamenal, že i Vietnam dodržuje právní zásadu zákazu dvojího trestání *ne bis in idem*, že když tato všeobecně uznávaná právní zásada je zakotvena v několika mezinárodních dohodách, např. v Mezinárodním paktu o občanských a politických právech v čl. 14 odst. 7, a Vietnam k této mezinárodní dohodě přistoupil dne 24. 9. 1982. Vedle toho ze zprávy od Mezinárodní organizace pro migraci z října 2012 vyplývá, že v případě návratu do země původu u navrátilců není požadován dokument obdobný výpisu z Rejstříku trestů. Navíc sám žalobce v azylovém řízení uvedl, že by ve Vietnamu za trest, který si již v České republice odseděl, nebyl odsouzen znovu, s tím, že žalobce se obává toho, že by mu vietnamská policie dělala problémy, předvolala by ho k pohovoru a zkoušela by na něj něco najít. Samotný žalobce tak není konzistentní ve svých obavách z nedodržování právní zásady zákazu dvojího trestání ve Vietnamu.

Soud rovněž neshledal, že by žalovaný pochybil, pokud v případě žalobce taktéž dovodil, že u něj nejsou dány ani důvody pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14b zákona o azylu. Je tomu tak proto, že z výpovědi žalobce, dále z evidence žadatelů o mezinárodní ochranu v České republice a ani ze zjištění žalovaného v průběhu správního řízení jakkoliv nevyplývalo, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce tak, jak předvídá ust. § 14b zákona o azylu.

K případné legalizaci pobytu a práce žalobce na území České republiky soud považuje za potřebné zdůraznit, že výčet důvodů pro udělení azylu je taxativní. Právní úpravu pobytu cizinců na území České republiky obsahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, v platném znění, jehož institutů mohl a může žalobce využít. Již Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 37/2003, který je dostupný na www.nssoud.cz, dovodil, že poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení k pobytu na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky tak, jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb. Rovněž v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004 – 55, dostupný na www.nssoud.cz, bylo judikováno, že prostřednictvím azylového řízení nelze žádat o legalizaci pobytu na území České republiky, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje, tj. např. zákon o pobytu cizinců. Na toto rozhodnutí pak navazuje mj. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, sp. zn. 7 Azs 187/2004, který je dostupný na www.nssoud.cz, v němž je uvedeno, že „azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jak o prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset

podrobit režimu jiného zákona. Právní úpravu o pobytu cizinců na území ČR obsahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění, jehož institutů měl žadatel možnost využít a které dříve i úspěšně využíval.“

Na předestřené závěru nemůže ničeho změnit ani tvrzení žalobce obsažené v žádosti o udělení mezinárodní ochrany a následně znovu zopakované při pohovoru k dané žádosti, že v České republice po opuštění Vietnamu již pobývá 12 let, a to nejprve legálně, když disponoval povolením k trvalému pobytu od 30. 4. 2003 do 16. 5. 2013, o které však posléze přišel tím, že byl odsouzen na 6 let odnětí svobody za distribuci drog, přičemž o mezinárodní ochranu žádal, protože po vykonání trestu má opustit Českou republiku, což nechce. V tomto směru považuje soud za případné poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 – 81, z důvodu nesplnění podmínek, dle něhož platí, že o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. V projednávané věci žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu dne 8. 4. 2015, tj. 12 let poté, co pobýval na území České republiky a po vykonání trestu za svoji trestnou činnost měl opustit Českou republiku do 2. 4. 2015 na základě uděleného výjezdního příkazu. Z tohoto důvodu proto nelze hovořit o tom, že by žalobce podal příslušnou žádost bezprostředně poté, co k tomu měl možnost. Nebyla-li žádost o mezinárodní ochranu podána bezprostředně po příjezdu do České republiky, nýbrž až po vykonání trestu za svoji trestnou činnost, kdy žalobci vznikla povinnost opustit Českou republiku, shoduje se soud v tomto ohledu s žalovaným, že podání takové žádosti zjevně svědčí o její účelovosti za účelem další legalizace žalobcova pobytu na území České republiky (viz přiměřeně závěry učiněné v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2006, dostupný na www.nssoud.cz).

Žalobce s ohledem na shora uvedené skutkové okolnosti daného případu a předestřenou právní úpravu nemůže s úspěchem argumentovat ani tím, že žalovaný ve vydaném rozhodnutí nerespektoval jeho rodinný život v České republice. Žalobce by měl vzít v potaz fakt, že o povolení k trvalému pobytu na území České republiky přišel vlastní vinou v důsledku úmyslné závažné trestné činnosti (distribuce drog) za kterou byl odsouzen k 6 letům odnětí svobody. Žalobce je zcela svéprávný, za své činy plně odpovědný, kdy za své jednání musí nést i odpovědnost. Žalobce vědomě porušil právní řád České republiky v důsledku své úmyslné závažné trestné činnosti, ale vědomě jej dlouhodobě porušoval, a proto se nemůže dovolávat svého práva na naplnění svého soukromého života, který zde dosud vedl. Návrat žalobce do Vietnamu dle názoru soudu nepředstavuje výjimečný zásah do žalobcova soukromého a rodinného života tak, aby byl v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, konkrétně s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Je tomu tak proto, že biologičtí rodiče žalobce stále žijí ve Vietnamu, žalobce na území České republiky má pouze adoptivního otce, sestřenici a nevlastního bratra. Na území České republiky žalobce nemá manželku, neboť je svobodný. Soud v této souvislosti opětovně připomíná, že žalobcova žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána až po cca 12 letech života na území České republiky, a to v okamžiku, kdy mu byl pro jeho závažnou trestnou činnost ukončen jeho trvalý pobyt (dne 16. 5. 2013) a po propuštění z odnětí svobody mu byl udělen výjezdní příkaz (do dne 2. 4. 2015), který neuposlechl a neodcestoval.

S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti soud uzavírá, že žádné ze žalobních tvrzení o pochybení žalovaného neshledal důvodným, neboť žalovaný vycházel především z vlastních výpovědí žalobce. Soud má za to, že skutkový stav lze mít za dostatečně zjištěný a

odpovídající okolnostem daného případu ve smyslu ust. § 2 odst. 4 a § 3 správního řádu s tím, že rozhodnutí je taktéž přesvědčivě odůvodněno dle požadavků ust. § 68 odst. 3 správního řádu. Vydáním napadeného rozhodnutí tedy nedošlo k porušení žádného ustanovení správního řádu ani zákona o azylu, a proto soud žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. ve výroku rozsudku ad I. zamítl.

Současně podle ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti podle obsahu správního spisu nevznikly a navíc je ani nepožadoval.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 31. května 2016

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Gabriela Zlatová